

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

Zvezna vlada bo odbila \$500,000,000 od reliefa. Proračun zmanjšan za \$800,000,000

Washington, 7. decembra. Kongres bo za fiskalno leto 1938-1939 znižal zvezni proračun za najmanj \$800,000,000, da tako ugodni zahtevi predsednika Roosevelta, ki želi imeti balanciran proračun, to je, da stroški ne bodo presežali dohodkov.

Najbolj bodo znižali proračun za relief in sicer za celih \$500,000,000. Prvotno je bilo določeno \$1,500,000,000 za relief, v resnici pa je zvezna vlada v bodočem fiskalnem letu pripravljena plačati en tisoč milijonov dolarjev.

Tudi gozdna taborišča se bodo morala zadovoljiti z manjšo svote. Vlada je priporočila kongresu samo \$275,000,000 izdatkov za CCC taborišča ali za \$75,000,000 manj kot je bilo dovoljenih za letos.

Nadaljno znižanje pride pri upravi za javne ceste in pota. Za pota bo vlada izdala skoro \$110,

000,000 manj kot v tekočem fiskalnem letu. Druga ostala znižanja proračuna bodo prihranila zvezni blagajni \$150,000,000 na leto.

Za stroške v tekočem fiskalnem letu je kongres določil \$7,174,817,513, toda stroški za bodoče fiskalno leto nikakor ne bodo presežali svote \$6,500,000,000.

Edina dva oddelka zvezne vlade, ki ne bosta trpela pri znižanju proračuna, sta vojaški in mornariški oddelek. Za vojaški oddelek je namenjenih za bodoče leto \$415,363,000, za mornariški oddelek pa \$516,000,000, kar je najvišja svota v zgodovini mornariškega oddelka vlade.

Vlada pričakuje, da glede reliefa se bodo razmere toliko zboljšale, da si bo lahko prihranila \$500,000,000 v enem letu, in predvsem bodo morale posamezne države in mesta skrbeti za relief.

Delavstvo se bo kesalo, če bo dovolilo birokratam, da diktirajo delovne ure in plače, zatrjujejo mnogi kongresmani

Washington, 7. decembra. Bruce Barton, novo izvoljeni kongresman iz države New York je včeraj izjavil, da bo "delavstvo prekinjalo dan, ko bo dovolilo birokratam v Washingtonu, da diktirajo njih plače in delovne ure."

"Ameriško delavstvo bi se moralo učiti od angleškega delavstva, ki ne dovoli politike v delo, pač pa zahteva samo kolektivno pogajanje s kompanijami. Nemogoče je regulirati ameriški business iz Washingtona, je dejal Barton.

Ni čuda, je nadaljeval Barton, s katerim se strinjajo mnogi drugi kongresmani, da niti A.

F. of Labor voditelji niti voditelji C. I. O. gibanja niso prijazni napram delavski postavi, katere načrt se sedaj nahaja pred kongresom.

Dočim se delavske unije danes svobodno gibljejo in vodijo svoje posle potom od članstva izvoljenih izvršiteljev uradnikov, bodo delavci glasom nove postave prisiljeni, da se podvržejo vladnim odredbam.

Ako bo n. pr. ena unija zahtevala \$1.00 plače na uro, bo takoj posegla vmes vlada, ki bo mnenja, da je n. pr. 85 centov na uro zadosti. Vnel se bo preprij med delavskimi unijami in vladnimi uradniki; položaj bo mnogo slabši kot je danes."

Zlato se še vedno seli v Francijo

New York, 7. decembra. Včeraj so iz Zedinjenih držav zopet odhajali za \$5,000,000 vrednosti zlata v Francijo. Od julija meseca je Francija izvozila iz Amerike že za \$30,000,000 zlata, a Anglija ga je vzela za \$15,000,000.

Dospel iz domovine

Iz Veliškega Gabra pri St. Vidu na Dolenjskem je včeraj dospel 23-letni Ivan Šraj. Prišel je k svojim bratom Franku in Antonu Šraj in bo stanoval na 1107 Addison Rd. Potoval je s parnikom Normandije. Zahvaljuje se tvrdki Kollander, ki mu je pripomogla, da je dospel v izredno kratkem času in to na račun jugoslovanske kvote. Istovčasno se je iz več mesečnega obiska v stari domovini povrnila Mrs. Jennie Šatej, 1216 E. 176th St. Dobrodošla!

Stenski koledarji

Pogrebni zavod August F. Svetek naznanja, da ima lepe stenske koledarje, ki se lahko dobijo pri njem.

Še srnjaki

Mr. Jože Zalokar, ki je znan navdušen lovec, je tudi pripeljal iz Pennsilvanije ogromnega srnjaka. Kdaj bo prišel na kroznik, še ne vemo.

Poštni božični posli

Clevelandski poštar naznanja, da je najel 1,500 izrednih pomočnikov za razne poštne urade in 500 izrednih pismonoš, ker pričakuje nenavadno ogromno božično pošto. Obenem prosi poštar McDonnell, da ljudje pošljejo svoje božične pošiljke in darila čimprej mogoče, ker sicer se nabere v zadnjih par dneh vsa pošta, kar zakasni razpošiljanje včasih za ves teden.

Darovi za Vrt

Za Jugoslovanski kulturni vrt so darovali: Tonča Jevnik ponovno \$1.00, Jos. Somrak, 866 E. 141st St. \$5.00. Pri slikovni predstavi v West Parku so darovali: Mrs. Frances Kozely, vdova \$5.00, Mr. in Mrs. Steve Brodnik \$3.00, skupaj \$14.00. Vsem plemenitim darovalcem iskrena zahvala. — Predsednik.

100,000 avtomobilov

Ford Motor Co. naznanja, da bo izgotovila tekom decembra meseca 100,000 avtomobilov najnovejšega tipa. Naročila, ki prihajajo za te avtomobile, garantirajo tako visoko produkcijo avtomobilov.

Peč zastoj

Odda se dobro ohranjena peč na premog za gretje. Katera družina jo potrebuje jo dobi zastoj pri Mrs. Anton Strojnik, 1064 E. 61st St.

Služaj Hauptmanna

New York, 7. decembra. The Citizens Protective League je danes zahtevala od governerja države New Jersey, da zapove, da se začne slučaj Hauptmanna ponovno obravnavati. Kot znano je moral Bruno Hauptmann umreti na električnem stolu, ko je bil spoznan krivim, da je odpeljal in umoril prvorojenca Lindbergha. Zastopniki Lige trdijo, da odkar je bil Hauptmann usmrčen, da so dobili v roke mnogo dokazov, da Hauptmann ni odpeljal otroka Lindbergha, še manj pa, da bi ga on umoril. Ako governer ne bo odredil nove obravnave, tedaj bo začela Liga s tozadevno tožbo.

Vzrok skrivnostne bolezni otrok pronajden

Chicago, 7. decembra. Zdravniškim izvedencem se je posrečilo pronajti kal ali klico tajinstvene bolezni, ki je v St. Elizabeth porodnišnici v tem mestu v kratkem času povzročila smrt enajstih novorojencev. Zdravniki so vbrizgali dotično klico v kri osmih miši in vse so v nekaj urah nasilne smrti poginile. Ne ve se še, ali je bila dotična klica, ki je povzročala bolezen otrok, že dosežej znana zdravniški znanosti ali je nekaj popolnoma novega. Zdravniki čuvajo to tajnost. Poleg enajst otrok, ki so umrli za nenavaden boleznijo je že prej umrlo iz istega vzroka stotine otrok v New Yorku, Montrealu, Torontu in po drugih večjih ameriških mestih. Sedaj ko je najdena klica bolezni bo zdravnikom mogoče preprečiti nadaljne smrtne slučaje.

Društvo Dosluzencev

Samostojno pod. društvo Dosluzencev je izvolilo sledeče uradnike za 1938: preds. Jos. Lozar, podpreds. Louis Zakrajšek, tajnik John J. Kikol, 19012 Mohawk Ave., blagajnik Jos. Marković, zapisnikar Fr. Kuhar. Nadzorniki: Fr. Kuhar, Mart. Kostanjšek, Jac. Braniselj. Zastavonoša Mart. Kostanjšek. Zastopnik za delniško sejo in za Klub društev SND Frank Virant, za skupna društva fare sv. Vida Mihael Klemenčič, zdravnik: dr. Kern, dr. Oman. Seje vsako 4. nedeljo v mesecu v starem poslopju SND. Rokaji lahko pristopijo od 16. do 45. leta in je sedaj lepa prilika, ker je zdravniška preiskava prosta kot tudi vstopnina.

Mazal lastno hišo

Detektivni so včeraj prijeli Alberta Wisniewskega, 6914 Park Ave., ki je na policiji priznal, da je letos že trikrat namazal hišo na 7003 Park Ave. z rdečo barvo. Wisniewski je prej dotično hišo lastoval, toda je bila radi zaostalega dolga prodana na javni dražbi. Misil je, da če bo povzročal dovolj sitnosti, da bodo oblasti kaj naredile za njega. Da, v ječo so ga spravile. Siromak je na reliefu.

Za reorganizacijo stranke

Mr. Francis Kelly, ki je aktivni načelnik "Labor Non-Partisan League" v 23. vardi, je objavil svojo kandidacijo za precinknega načelnika v precinku Q, 23. varda. Mr. Kelly je za temeljito izpremembo v vodstvu demokratske stranke.

Andrew Mellon ni nameraval slepariti vlade

Washington, 7. decembra. Privziva sodnija za davke je odločila danes, da Andrew Mellon, eden najbogatejših mož Amerike in bivši zakladniški tajnik pod Hooverjem, ki je umrl 26. avgusta, ni nameraval oslepariti zvezne vlade glede dohodninskega davka, ko je doposlal vladi tozadevno poročilo. Vlada je Mellonu namreč tožila, da je plačal premalo dohodninskega davka v svoti \$3,400,000, in da je to storil s sleparskim namenom. Privziva sodnija je razsodila, da Mellon ni storil to s sleparskim namenu, toda plačati pa mora vseeno. Mellon je namreč podaril umetniškim zavodom za več milijonov dragocenih slik, in je dar odtgnil v poročilu za dohodninski davek.

Vehovec je za davke na profesioniste

Ako bo finančni odsek mestne zbornice ugodno poročal za vpeljavo novih licenc za razne trgovine, od katerih licenc namerava mestna vlada dobivati letno nadaljnih \$500,000, tedaj bo Mr. Vehovec predlagal, da se vpelje tudi nov davek za vse profesioniste v Clevelandu. Vehovec je dejal, da se bo boril proti vpeljavi njegovih licenc za razne trgovine in obrtnike, razven ako se ne vpelje tudi nov davek, katerega bi morali plačevati zdravniki, dentisti, odvorniki, uredniki, lekarnarji in enaki poklicni ljudje. "Jaz kar ne morem razumeti," je dejal Vehovec, "zakaj bi se vpeljal poseben davek na male trgovce in obrtnike, dočim bi bili odvorniki in zdravniki oproščeni takih davkov." Vehovec je predlagal, da plačajo profesionisti v Clevelandu letno \$50.00 davka, ako bivajo v Clevelandu, ako pa prakticirajo v Clevelandu, toda živijo izven Clevelanda, tedaj bi morali plačevati letno po \$100 poklicnega davka. Računa se, da je v Clevelandu do 15,000 poklicnih ljudi, in če bi vsak plačal \$50.00 davka na leto, bi mesto dobivalo letnih \$750,000. Ampak Vehovec bo težko prodrl s svojim predlogom, kajti v mestni zbornici imajo večino — odvorniki, in ti ne bodo sami sebe obdavičili.

Pijača nosi denar

Washington, 7. decembra. Odkar je bila prohibicija odpravljena pred štirimi leti je zvezna vlada dobila največ davka od opojne pijače iz države Illinois. Skupno je vlada dobila v štirih letih \$1,310,500,000 davka od opojne pijače. Od te svote je plačala država Illinois \$280,915,000, država Pennsylvania je na drugem mestu z \$234,000,000 in država New York na tretjem mestu. V New Yorku je vlada dobila \$222,000,000 davka od opojne pijače. Država Ohio je prispevala \$180,000,000.

Otrok ubit v spanju

Austin, Texas, 7. decembra. Dve let stari Leonard Albright, sin nekega profesorja na državni univerzi v Texasu, je bil ubit v noči med torkom in sredo, ko je padel v njegovo spalnico neki vojaški zrakoplov. Slednjega je vodil neki mehikanski zrakoplov, ki se je učil v Ameriki zrakoplovstva. Zrakoplovec je bil pri tem sam ubit. Starejši brat ubitega otroka, ki je spal v druggi spalnici, je bil tudi močno ranjen v katastrofi.

Zakaj v Florido?

Da, bilo je mrzlo včeraj, toda ne tako kot je prerokoval vremenski prerok. Toplomer ni nikdar padel preko noči izpod 20, in preko dneva je kazal celo 28 stopinj. Toliko večji mrz je pa prevladoval včeraj na jugu, v Georgiji in v Floridi, kamor hodijo po zimi ljudje z denarjem, da se sončijo. V Atlanti, Georgia, je bilo včeraj 10 stopinj nad ničlo, v Jacksonville, v Pensacola in drugih floridskih mestih pa 18. Torej smo imeli v Clevelandu še primeroma gorke vreme. Da Clevelanda ni zadel hud mrz je vzrok Erie jezero, ki je pritegnilo na sebe mrzle vetrove iz Kanade, kot pravi vremenski prerok Mize.

Davey v škripcih

Državni poslanec Washburn iz Summit okraja je včeraj zahteval od Social Security komisije v Washingtonu izjavo, če je bil governer države Ohio, Martin Davey, opravičen zvišati starostno pokojnino v Ohio, dasi ti soče starih in sirotnih ljudi ne dobiva nobene pokojnine. Washburn je mnenja, da Davey ni imel pravice zvišati starostne pokojnine onim, ki jo že dobivajo, pač pa, ako je denar na razpolo, bi moral povzročiti, da dobijo pokojnino oni, katerih prošnje odgovarjajo vsem državnim predpisom, toda dosejaj pokojnine niso še dobili. Namesto da bi se enim zvišala pokojnina, naj bi se denar uporabil tako, da dobiva več ljudi pokojnino, pravi Washburn, ki zahteva sedaj zvezno preiskavo.

Državni podtajnik biča vmešavanje nepoklicanih

Washington, 7. decembra. Državni podtajnik Zed. držav, Sumne Welles, je sinoči nenavadno ostro bičal vmešavanja nekaterih Amerikancev in nepoklicanih tujzemskih propagatorjev v ameriške zadeve v Severni kot v Južni Ameriki. Zlasi je ostro napadel one, ki so raztrbili v svet, da je Brazilija postala fašistovska dežela. To se je razglasilo še prej, predno je Brazilija imela priliko organizirati se. "Mi kot ameriški državljanji ne bomo predpisovali Braziliji kakšno vlado naj ima," je rekel Welles, "kot tudi mi ne sprejemamo navodil iz Brazilije. Sporazuma med sosedi ne bo, če napadamo eden drugega."

Bogata zapuščina

Francis Prentiss, ki je umrl 1. aprila, je zapustil, kot se je včeraj izkazalo, premoženje vredno \$8,440,680. Prentiss je bil znan po svojih številnih darovih raznim dobroteljnimi zavodom. V svojem testamentu je odredil, da naj dobijo sledeči zavodi vsak po \$600,000: Umetniški muzej, bolnišnica sv. Lukeža, Western Reserve univerza. Prentiss je imel večino svojega premoženja vložena v raznih delnicah.

Društvo Strugglers

Društvo Strugglers, SNPJ. je izvolilo sledeči odbor: predsednik Vincent Rupnick, podpredsednik Paul Golob, tajnik Fred Marinko, blagajnik William Koss, zapisnikarica Anne Strauss. Nadzorniki: John Marrott, Frank Marolt in Joe Zabukovec. Mr. John Lokar, ki je bil deset let zaporedoma predsednik društva je odklonil ponovno izvolitev radi oblihl opravkov.

Kitajska vlada pobegnila iz Nankinga. Japonci so začeli oblegati starodavno mesto

Šangaj, 7. decembra. Japonske legije so dospele pred Nanking, ki je starodavno kitajsko mesto. Kitajska vlada je zbežala iz mesta že pred dvema tednoma. Pobegnil je tudi vrhovni poveljnik kitajske armade gen. Kajšek.

Japonci so začeli s pripravami, da oblegajo mesto, ki je obdano z visokim in močnim zidovjem. Včeraj so zasedli Japonci vzhodno predmestje, kjer se nahaja grobnica Sun Jat Sena, ustanovitelja kitajske republike in glavni stan gen. Kajškeka.

Grobnica Sun Jat Sena, ki je vredna najmanj \$3,000,000 in ki tvori največji mauzolej na sve-

tu, je nekako svetišče za Kitajce Nahaja se na obronkih Vijolčnega gorovja. Milijone Kitajcev je vsako leto potovalo k tej grobnici.

V Nankingu samem je na več mestih izbruhnil požar. Vrata in dohodi v mesto so zaprti in zabarikadirani. Zidovje se razteza okoli mesta 32 milj in je po več krajih od 30 do 32 čevljev visoko.

Kitajci so pri umikanju iz Nankinga zažgali stotine vasi v okolici. Kam je pobegnil njih vrhovni poveljnik, ni znano. Kitajci, ki so ostali v Nankingu so začeli ropati po trgovinah in privatnih hišah. Sest jih je bilo včeraj obglavljenih.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po raznih naselbinah

Iz Hibbinga, Minn., se poroča, da se je tam po nesreči obtrelil Frank Baznik, ko je čistil puško. Baznik, ki je star 28 let, se je nahajal doma na dopustu iz gozdne kempe v Lanesboru.

V Chisholmu, Minn., je umrl rojak Andrej Modrič, star 67 let. Pred 30. leti se je preselil iz Calumeta v Minnesoto. Zapuščica dva sinova in dve hčeri.

Iz La Salle, Ill., se poroča, da so se delavske razmere tam poslabšale in je dobilo mnogo slovenskih delavcev nezaželjene počitnice za zimo.

V Hudson, Wyo., je umrl rojak Frank Rolich. Pokojnik Frank je prišel v Ameriko pred 35. leti. V Hudsonu je živel 27 let. Ob smrti je bil star 55 let. Zapuščica žena in troje malih otrok, nekje v Pennsilvaniji ima brata, v Conemaughu, Pa., pa 6 nečakov. Rojen je bil v Gornjem Zemenu pri Ilirski Bistrici na Notranjskem.

V Pittsburghu je preminula dobro poznana rojakinja Mary Lokar, stara 70 let. Nekaj dni pred njeno smrtjo je društvo Marije Sedem žalosti, KSKJ., praznovalo 40-letnico. Bila je soustanoviteljica tega društva. Za veselico se je mnogo trudila in delala, toda kmalu potem ji je bila pretrgana nit življenja.

V Pilsen Sokol dvorani v Chicagu se je 5. decembra vršila velika proslava Jugoslovanov, ki so praznovali "Dan ujedinjenja." V Barbertonu je umrla rojakinja Alojzija Markovič, rojena Štrukelj, v Kotu, fara Ig pri Ljubljani. Zapuščica moža, sina, in hčer. Stara je bila 53 let. Nad 25 let je bivala v Ameriki.

V Pittsburghu je po kratki boleznii umrl John Ban, star 42 let, rojen v Materiji pri Podgradu na Primorskem. Pokojni je bil vesteren društveni delavec.

V Argo, Ill., je preminul John Colarič, star 59 let in rojen v Trstu. V Ameriki je živel od leta 1912 in zapušča tu sina, hčer in brata Valentina.

V Ely, Minn., je po dvanajstih letih neozdravljive bolezni preminul Anton Bolka, star 49 let, doma iz Cerkelj na Gorenjskem. Pred enim letom mu je umrla žena. Zapuščica sedem otrok v starosti 14 do 26 let.

gova sestra Berta, stara 23 let. Oba sta bila skupaj pokopana.

V Bend, Ill., je preminul rojak John Nemanic, doma iz Božjakovega pri Metliki v Beli Krajini. Zapuščica žena in dva sinova.

V Calumetu je preminula Mary Plautz, stara 56 let in rojena v Dobljich pri Črnomlju. V Calumetu je živila 43 let. Zapuščica meža Johna Plautza, brata Johna Ileniča in sestro, ki je soproga Mihaela Klobučarja.

V Enumclaw, Wash., je umrla Uršula Felicjan, stara 62 let. Poleg soproga zapušča še sina in dve sestri.

Iz državne postavodaje

Finančni odsek poslanske zbornice državne postavodaje je včeraj enoglasno odglasoval, da se da mestu Clevelandu \$1,000,000, da pokrije decemberski deficit za relief. Predlog pride na glasovanje koncem tega tedna. Obenem je davčni odsek odobril načrt, da zastopuje 55 odstotkov oddanih glasov, da se odobrijo bondi, ki so namenjeni za relief v mestih. Da so bili taki bondi dosedaj odobreni je moralo za nje glasovati 65 odstotkov vseh volivcev.

Novo zdravilo

Dr. Aleya iz New Orleansa je na sestanku zdravnikov pokazal novo zdravilo proti spolni bolezni, znani pod imenom kapavica. Dr. Aleya trdi, da je s tem zdravilom ozdravil prizadeto osebo v treh dneh, kar je vzelo prej mesece. Zdravilo, ki se rabi, se imenuje "sulfanilamid" in je bilo šele pred enim letom vpeljano v Ameriko. Izmed 630 slučajev, katere je ozdravil dr. Aleya se niso niti pri enem pokazale kake posledice.

Društvo Kranj

Društvo Kranj je izvolilo sledeči odbor za leto 1938: predsednik Matt Kern, 19105 Mohawk Ave., podpredsednik Frank Sray, tajnik Joe Kne, 16901 Grove-wood Ave. Tel. Kenmore 1994. Zapisnikar in blagajnik: Stanley Kalan. Nadzorni odbor: Frank Baznik, John Kern, John Jeglich. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu.

Stari gostilničarji

Dne 22. decembra se bodo zbrali pri Frank Jerebu na 1245 E. 55th St. naši stari slovenski gostilničarji, da se nekoliko pogovorijo o starih časih, kako je bilo nekaj in kako je danes. To bo pač zanimiv sestanek.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 287, Wed., Dec. 8, 1937

Našim councilmanom v mestni zbornici

Pri prvi seji mestne zbornice v januarju mesecu bo prva naloga zbornice, da izvoli novega predsednika. Sedanjí predsednik je republikanec, mož laškega rodu, George DeMaiores, ki je dosegel mesto predsednika mestne zbornice le iz vzroka, ker so bili demokrati sprti med seboj. Naj omenimo pri tem še, da so delavske unije v Clevelandu prisegle, da se bodo borile do skrajnosti, da DeMaiores ne ostane več predsednik zbornice, pač pa da se ga pokoplje v politično pozabljenost, ker je pri vseh svojih nastopih dosedaj pokazal veliko mržnjo napram organiziranemu delavstvu.

Da je DeMaiores predsednik mestne zbornice v Clevelandu so krivi demokrati starega kopita, ki so v odločilnem trenutku, ko bi lahko izvolili svojega človeka, se medsebojno spopadli in je par demokratov raje oddalo glas DeMaioresu kot svojemu lastnemu pristašu. To se je zgodilo pred dvema letoma in nastal je škandal, ki je pozneje segel vse do najvišje sodnije države Ohio.

Mestna zbornica v Clevelandu šteje danes 33 članov. Izmed teh so štirje Slovenci in en brat Hrvat. V političnem oziru imamo v mestni zbornici danes, oziroma bo nastopilo svoj urad takoj prvi teden v novem letu — 17 demokratov in 16 republikancev. Demokrati imajo torej en glas večine. S tem glasom lahko izvolijo predsednika mestne zbornice, clerka zbornice in odločujejo še o drugih številnih uradih, ako bodo edini med seboj.

Pa ne samo to. Demokratska večina v mestni zbornici bo morala prevzeti tudi vso odgovornost za mestno vlado, pri kateri je načelnik reakcionarni republikanec Harold Burton. Mnogo bolj kot od župana Burtona bo visela odgovornost za napredek ali nazadovanje mesta Cleveland v prihodnjih dveh letih — na mestni zbornici. Kjerkoli se bo kaj izjalovilo županu, bo vselej lahko kazal na mestno zbornico, rekoč: demokrati imajo tam večino in oni mi delajo zapreke, da ne moremo naprej.

Dolžnost demokratov v mestni zbornici je torej, da nastopijo absolutno progresivno pot, da zavzrejo vse starinske ideje in sebičnosti dosedanjega vodstva demokratske stranke, ki je povzročilo tri tako silovite županske poraze demokratov v Clevelandu. Na demokratsko večino v mestni zbornici bo zrl Cleveland prihodnje dve leti, in ta večina bo morala pokazati, da je zmožna voditi mestne posle, ali pa bo demokracija v Clevelandu tako ubita, kot je bil republikanizem od predsednika Roosevelta v Zedinjenih državah.

Mi ne verujemo, da je bil kak demokratski councilman v Clevelandu pri zadnjih volitvah izvoljen s pomočjo vodstva demokratske stranke v Clevelandu, kot ga imamo danes. Councilmani so bili izvoljeni ali radi svojih progresivnih idej ali pa radi osebne priljubljenosti, ki jo uživajo pri državljanih. Upamo torej, da se bodo demokratski councilmani v prihodnjem zasedanju zbornice zedinili za progresivne ideje, da bodo popolnoma neodvisni od sedanjega starokopitnega demokratskega vodstva in bodo raje sledili velikim ideam pokojnega župana-demokrata Johnona in idealom predsednika Roosevelta, kot pa šepetalni kampanji koritarjev pri stranki, ki vedno gledajo na osebno korist, ne pa za splošne potrebe in korist naroda.

Ko smo torej dognali, da imajo demokrati večino v prihodnji mestni zbornici in če priznamo, da mora ta demokratska večina biti progresivna, neodvisna v mišljenju, kakor je neodvisen predsednik Roosevelt od politikarjev, nastane vprašanje, kdo naj bi bil izmed demokratov prihodnji predsednik mestne zbornice. Izmed vseh naših councilmanov ni nikomur drugemu mogoče zmagati za predsednika kot ravno neodvisnemu demokratu William Reedu. Mnogi smatrajo Reeda za nekakega upornika, kar pa ni. Upornik v demokratski stranki v Clevelandu je samo kongresman Sweeney, ki je rabil Rooseveltovo ime za politične stopnice, in ko je po njih prišel v urad, je vzel nož in z njim napadel predsednika, nakar se je združil s starimi kopitarji pri stranki. To ni politika, to je nizkotno demagogstvo.

William Reed je popolnoma čist, lojalni demokrat, zvest pristaš Roosevelta, odkrit mož, neodvisen in neustrasen. Mi apeliramo na vse naše štiri slovenske councilmane in na brata Hrvata Mr. Crowna, da brez vsakega pomicljanja glasujejo za Reeda kot bodočega predsednika mestne zbornice. Mi vemo, da bo Reed pravičen napram nam enako kot napram vsem drugim. On edini je zmožen poraziti sedanjega reakcionarno politiko republikancev v mestni zbornici in s svojim neodvisnim mišljenjem ustvariti pogoj za bodočo demokratsko zmago v Clevelandu. Mi bomo bistro zasledovali glasovanje naših councilmanov tozadevno.

Kaj pravite!

Mi godrnjamo nad velikimi davki. Poglejmo pa Melvina Dunna v Troy, Vt., ki ima farmo, katere dve tretjini ležita v Zed. državah, ena tretjina pa v Kanadi in mora v obeh deželah plačevati davke.

August Schoening iz Sebawaing, Mich., star 77 let, ima vedno lepe krave, katere izučil, da razumejo nemško in angleško. To so edine krave v Zed. državah, ki se razumejo na dva jezika.

BESEDA IZ NARODA

Pionirju v spomin

Cleveland, O.—Lep dan je bil v petek 3. decembra. Malo ostro je bilo zunaj, sonce je pa vseeno prediralo dim in megleno ozračje, da je opazovalo žalosten pa velik pogreb v barbertonski naselbini, pogreb Jožefa Podpečnika, pionirja, ki je bil daleč naskoki poznan in priljubljen vsem, ki so ga poznali.

Joseph Podpečnik je bil prava gorenjska korenina, doma iz Jesenic, kjer se je tudi poročil, predno sta s soprogo odpotovala v Ameriko. To je bilo pred 36 leti. Doma je bil izučeni čevljar. Bil je sin odlične družine, pošten v življenju, izobražen delavec in mož inteligentne besede in dober družabnik.

Rajniki je prišel v Barberton pred 33 leti. Bil je dober delavec in je opravljal nad 25 let delo v eni tovarni. Videli smo ga pa tudi povsod, kjer je vedel, da ga je potreba. Pri pogrebnih obredih je rekel g. župnik, Father Medin sledeče:

"Naša fara izgublja z njim dobrega farana; društva so izgubila z njim dobrega podpornika. Pri dveh družtvih je bil ustanovitelj in še pri dveh drugih dober član. Bil je tudi eden ustanoviteljev barbertonske fare."

S temi besedami je g. župnik povedal veliko. Jaz bi dostavil k temu še to, da smo pionirja Podpečnika tudi videli pri raznih narodnih skupščinah. Rad se je oblekel v narodno nošo, ker se je zavedal, da se mora narodnost tudi v tujini širiti in gojiti za čast in ponos svojega naroda.

Tako o njem lahko rečemo, da je tu na zemlji vršil vse, za kar ga je klical stan in dolžnost. Stori je to kot narodnjak in kot katoličan. Tak je pri meni cel mož. Več kot to se od navadnega delavca ne more zahtevati in ne pričakovati.

Ta mož pa je dokončal svoj tek in ga ni več med nami. Pred tremi leti je bil še tako poln življenja, navdušen in vesel za razgovor. Danes ga pa že krije črna zemlja. V torek 30. novembra je podlegel silni bolezni, s katero se je boril malone polna tri leta. Vprašajmo se, zakaj je moral ta mož, ki je bil vsakemu tako priljubljen in je imel toliko veselje do dela in do vsega, kar dela narodu čast, še poleg tega toliko trpeti? Imel je tako hudo bolezen, da se je vsakemu v srce smilil, ki ga je videl trpečega. Ta neizproslna bolezen ga je tako gladala dan za dnem, da se ji je moral udajati kljub njegovi srčni volji in upanju na zdravlje.

Za časa bolezni sta on in njegova blaga soproga poskušala vse najboljše zdravilne in bolnične. Toda vse je bilo brez uspeha. Smrt si ga je izbrala in moral je z njo v prerani grob.

Na vse to ponovim nekaj besed, podobnih onim, ki sem jih omenil ob njegovem grobu: Kaj je bila edina uteha v neizproslni tako mučni bolezni ranjkega? Ali ni bila vendar njegova vera, ki mu je za to silno trpljenje, ki ga učeni zdravniki za dobro plačilo niso mogli ozdraviti, obetala veliko plačilo v večnem življenju po smrti? Samo prava vera je še lahko tolažnica, polna upanja, ko vse drugo že odpove in ko človek gleda smrti v oči in ko ve, da bo življenje zatonilo prej ali slej. Tako je v najhujši uri še vendar tolažba upanja za one, ki so ostali verni v življenju in ki delali dobra dela, katera so jim, v takih urah največja tolažba in edino upanje.

Tanaš prijatelj je skončal svoje življenje v takem stanju, da se je zjokal vsak, kdor ga je pogledal. Ko smo ga videli poprej zdravega in zopet potem bolnega, smo imeli nekaj, da smo premišljevali o minljivosti tega sveta in o slabosti človeka. Rečem, da

zadnjih par let ni bilo nič drugega dan in noč kot samo trpljenje za oba; kar je trpel on, je trpela z njim tudi njegova dobra soproga, ki mu je bila kakor angelj, da mu je pomagala prenašati neznanostno trpljenje.

Prijatelji so mi pravili: Ko je že odpovedalo telo jemati jedila skozi usta, so mu dajali cevko v grlo in to je še dolgo vzdrževalo življenje v njem. Toda da je vzel samo malo tekočine v se, je bilo treba pol ure časa. Mož je moral skoro umreti od lakote.

Tako je usojeno, da človek trpi. Naša pota so križeva pota. Srečen je tisti, ki more voljno trpeti. Velikansko je zasluženje teh, ki voljno vse pretrepe. V večini je pa plačilo po smrti. Kateri smo videli njega trpeti, nam bo ostalo dolgo v spominu. Dolgo je trajalo trpljenje, toda sedaj ne trpi več. Njemu prav iz srca lahko rečemo: Počivaj sedaj, dragi naš prijatelj. Počivaj pri Bogu v miru.

Anton Grdina.

Slovenski radio programi

Cleveland, O.—Ne najdem dovolj izrazov, da bi zadostno pohvalila slovenske radio programe, kateri tako uspešno napredujejo pod vodstvom dr. J. Malija. Večkrat sem že mislila položiti na papir svoje mnenje o teh programih, toda dozdaj je ostalo samo še pri namenu. No, bom pa danes izpolnila svoj namen.

Najbolj popolen se mi je zdel nedeljski radio program zato, ker je bilo veliko več petja kot običajno. Takih programov si želimo veliko več. Naši slovenski fantje so na tem programu tako lepo in pristrčno peli, da je bilo res ganljivo. Prelepa je naša slovenska pesem, toda veliko lepša in mogočnejša je še, če je peta od naše tu v Ameriki rojene mladine. Mrs. Jančar in Mr. Bobnar iz newburške okolice sta naša jako priljubljena peyca. Imata nek posebno mehak in pristrčen glas, da nas kar očarata. Komaj že čakamo, da ju zopet slišimo. Jaz osebno bi ju prosila, da bi enkrat zapela tisto prelepo pesem, ki jo menda znata samo ta dva in ki sem jo samo enkrat še slišala v Ameriki. Glas si se: Zeleni gozd je lovčev raj... Te pesmi sem se jaz v starem kraju v šoli naučila.

Ravno tako je prijetno poslušati, kadar poje Mr. Louis Grdina. On poje resne in globoke pesmi. Njegov glas se prelepo sliši na radiju. Take pevce želimo večkrat slišati na slovenskem radio programu. Lepo je pela tudi neka gospodična (njena ime si nisem zapomnila) angleško pesem. Veliko bolj bi pa nam ugajalo, če bi pela slovensko, ker slovenska pesem je bogata. To so že večkrat dokazali naši odlični pevci in pevke, kot Josie Lausche, Mary Udovich in Mrs. Juttner-Perdanova, dalje naše mlade pevke: Miss Kuhar, Hrenovec deklice, gitar-trio itd.

Saj je slovenska pesem med našo mladino jako popularna in kjer pride slovenska mladina skupaj, tam se gotovo zapoje tudi slovensko. Neki dan sem imela slučajno opravke v St. Clair kopalnici. Iz kopalnice se je slišalo prelepo slovensko petje. Naša dekleta so prepevala med kopanjem. Naenkrat začne, ena deklet neki italijanski napev. Tako so se oglasile druge, da v slovenski naselbini se ne bo pelo drugo kot slovensko.

Ti premišlja slovenska pesem si vsadila močne korenine v srca slovensko ameriški mladini.

Mrs. Rosalie Streiner.

Čempas. Mirko Oberdank, star 14 let, je našel še nerazstrlejen granato ki se mu je razpočila in ga ranila.

Jugoslovanski kulturni vrt v Girardu

Girard, O.—Vsak dopisovalec začne svoj dopis navadno s tem, kako se kaj dela. Drugi zopet opisujejo, kako so katerega potegnili na surprise partyju. Jaz imam pa nekaj drugega na programu, namreč, če hočeti iti za en večer v staro domovino sicer samo za 25 centov. Nobena šifkarta ni tako poceni. In tudi noben aeroplan vas ne pripelje en večer v staro domovino in zopet nazaj.

Torej pridite v soboto večer, 11. decembra v Slovenski dom v Girardu. Mr. Anton Grdina iz Clevelanda mi je sporočil, da bo kazal vsakovrstne slike iz stare domovine in tudi od tukaj. Pisal mi je, da jih bo prinesel en koš s seboj, da bomo lahko kar zbirali, kakršne bomo hoteli. Pa ne samo slike, tudi druge lepe stvari bodo na programu. Luštna dekleta nam bodo zapela lepe pesmi. To bodo iz Clevelanda, pa tudi Turkovke sestre iz Girarda nam bodo zapele tisto: Na levo tri, na desno tri... Kuharjeva Marjanca je obljubila, da bo žgance kuhala, ocvirke bomo pa mi dali, kakopak. Tako, vidite, se vam obeta najlepša zabava v soboto večer. Kaj takega še ni bilo v Girardu; kar smo klali. Zato pa tudi ne smeje zamuditi.

Prijazno ste vabljeni rojaki in rojakinje iz Nilesa, Warrena, Youngstowna, Farrella in seve, najbolj pa iz Girarda. Pokažimo s svojo navzočnostjo, da smo tudi mi za kulturni vrt v Clevelandu, ki je postavljen za ves slovenski narod v Ameriki. Vstopnina bo samo 25 centov. To je jako mala vsota za veliko zabavo. Da se torej vidimo v soboto 11. decembra v Girardu. Začetek bo ob sedmih zvečer. Po zdrav vsem skupaj in na veselo svidenje.

John Anžiček.

Iz Collnwooda

Nekaj časa sem vam dala že kar mir, zato je pa danes toliko bolj potrebno, da zopet napišem par vrstic in upam, da ne bodo glas vpljočega v puščavi.

Kaj je mladinski pevski zbor Ilirija, vam danes že ni treba več poudarjati, posebno onim, ki prihajate k zadnji maši ob nedeljah, pri kateri vsako nedeljo tako krasno prepeva Ilirija Hi. Prepričana sem, če bi to petje izostalo samo eno nedeljo, da bi ljudje takoj postali pozorni in bi spraševali, kaj da je.

Kar je pa pri mlajših, se pa ti že pripravljajo za prihodnji nastop, ki bo v prihodnjem letu. Torej za vso to mladino se sedaj, to je za glavno sejo, prosim, da pridejo res vsi starši skupaj, da se z njihovo pomočjo sklene in ukrene vse potrebno, za vso to veliko družino, ki se zbira pri pevskem zboru Ilirija.

Seja se vrši danes zvečer, to je v sredo 8. decembra. Prične se takoj po blagoslovu v cerkvi. Torej imate še toliko lažje, da se boste lažje udeležili seje. Te vrstice naj veljajo vsem staršem, kajti potrebna je pomoč v prav vseh, treba je, da izvolite nov odbor za prihodnje leto. Treba je tudi urediti za božično prireditev za mladi pevski zbor Ilirija.

Zato še enkrat poudarjam, da je vaša navzočnost neobhodno potrebna in dajte, dragi starši, da bo ta seja prav zares številno obiskana. Slišali boste račune za vse leto. Navzoč bo tudi eden od naših gg. duhovnikov. Tako bo seja prav zares zanimiva. Na veselo svidenje na seji danes zvečer, vam kliče

Margit Kogovshek,

predsednica.

—Renče. Mrtvega so našli na polju Josipa Vičiča, ki ga je zadela pri delu kap.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

V mojem kupeju sta se vozili tudi dve Slovenki, peljali sta se v Ljubljano. Kako sem ostrmel ko sem videl eno, kako puši cigareto. Kajpada je bila tudi ostržena. No, pa to že še gre, dasi ženski bolj pristojajo dolgi lasje kot pa kratki. Ampak moda je pač moda, toda cigareto pušiti? Nak! Stopil sem k oknu ter gledal našo zasužnje Slovenijo. Slovenska imena na postajah in kolodvorih vsa v italijansčini, enako drugi napis. Slovenščina je kratkoma kar odpravljena. To ni kulturno, pač pa barbarstvo. Malo pred prihodom v Postojno so nam izročili potne liste, overjene s pečati, da smo lahko prekorčili italijansko mejo. V Postojni, sedaj italijanski "Postumi", se nisimo mudili dolgo.

Odpejali smo se proti jugoslovanski meji. Na cesti poleg proge je stal italijanski vojak z nasajenim bajonetom na puški. Znamenje, da se "italijansko ozemlje" tukaj konča. Malo naprej pa že stoji jugoslovanski obmejni vojak. Tudi ta stoji s puško na rami ter nasajenim bajonetom in straži res svojo jugoslovansko zemljo. Nisem se mogel zdržati, da ne bi na glas zaklical: Živela Jugoslavija! Kmalu zatem smo na Rakeku. Brzovlak se ustavi in v voz stopi jugoslovanska obmejna straža. Tu zaslišimo v našem slovenskem jeziku: "Potne liste prosimo!" Potem: "Prosimo, prtljago odprite!" Tudi po denarju vprašajo koliko ga ima kdo. Vse to potem zabeležijo in dajo vsakemu tozadevne listine. Vse se vrši lepo po vrsti brez vsakih šikan ali sitnarenj. Pri pregledovanju prtljage me vpraša carinski uradnik, če imam tudi kaj tobaka ali cigar? Ker nisem cigar skrival ne v Franciji in ne v Italiji, mu povem, da imam res eno škatljo cigar. "E, potem jih bomo vam pa vzeli," pravi carinski uradnik. "Kako to? Saj so mi jih pustili Francozje in Italijani," mu odvrnem jaz. "To že, to že," pravi uradnik, "ampak veste, pri nas je pa precej huda postava glede cigar. Oprostite, ni drugače kot da jih vzamemo, ampak jih vam damo nazaj, ko se vračate iz Jugoslavije nazaj v Italijo. Sicer pa zakaj nosite cigare iz Amerike, ko so pa naše jugoslovanske boljše," pravi uradnik dalje.

"Veste, jaz sem hotel, da očetu postrežem z njimi," sem odvrnil. "Mi je prav žal," pravi uradnik, ter mi da potrdilo za zaplenjene cigare, da jih lahko pozneje nazaj dobim. Malo sem godrnjal, ampak postava je postava. Ne gre drugače in vsaka jeza tukaj je odveč. Vesel, da nisem imel med potoma druge smole kot to, da so mi vzeli cigare, zložim prtljago nazaj na polico ter ogledujem obmejne uradnike, ki so se sprehajali po peronu, drugi pa so imeli opravke s potniki. Precej časa je vzele, da so vse pregledali in uredili, ter dali znamenje za odhod. Zdaj so vse vrstile postaje: Planina, Logatec, Verd, odkoder se je lepo videla Vrhnika. Potem pa doli po bistriskem griču v Borovnico, kjer je pa brzovlak drvel kar naprej, mimo vasi Breg, Pako, nato Goričica. Nekaj minut zatem sem se že peljal mimo rojstne vasi Prevale. Tu sem pa posebno pozorno gledal, dali bom videl koga? Res zagledam gori na vaški poti moža, ki gleda proti vlaku. Pomaham z robcem. Kdo bi bil? Gotovo kak vaščan, če morda ne moj oče? Pozneje sem se prepričal, da so res bili moj oče. Pozdravljen moj dragi dom! sem zaklical v tem momentu, ves srečen, da gledam svoj domači kraj.

Mimo domačega kraja. — Ljubljana. — Justična palača. — Pred šentpetersko vojašnico. — V nebotičniku. — Na Prevalju. — Snidenje z domačimi. — Žalostna gora. — Šivcov grič. — Spomini na mlada leta.

Po sedemnajstih letih ga zopet gledam. Srce vriska veselja, ko gledam kraje moje mladosti, Prevale, Žalostno goro, Šivcov grič, Barje. Vlak zdrži mimo postaje Preser, toda se ne ustavi. Ako bi se, bi se jaz tisti dan ne peljal v Ljubljano, ampak bi kar doli stopil in šel na Prevale. Tako pa je bilo treba potrpeti, kar je bilo pa seveda lahko. Saj bom danes itak doma, a malce si pa še danes ogledam Ljubljano. Pripeljem se na železniški most nad Ljubljano. Od tam je lep razgled na naše kraje, ter gledam razsežni Kamnik, na gričih pa cerkvice sv. Jožefa, sv. Ane, sv. Tomaža na Planinci, na nizkem holmu sv. Lovrenc. V znožju griča sv. Ane je vas Podpeč, rojstna vas materina. Na levi strani se vidi Bevk, Blatna Brezovica. Nato se pripeljem v Vnanje Gorice, Brezovico.

Ob 12:50 se pripeljem na ljubljanski glavni kolodvor. Živela bela Ljubljana! Postreščki, ki posebno pazijo na brzovlake, so bili kar takoj pri rokah, da mi odnesejo prtljago, kamor pač želim. Ker sem bil mnenja, da še danes odpotujem domov, sem naročil, da spravijo mojo prtljago kar v kolodvorsko garderobo. Ker nisem imel jugoslovanskega denarja, sem stopil do najbližje menjalnice, ter zmenjal nekaj dolarjev, da plačam postreška. Potem sem jo pa mahnil po ljubljanskih ulicah. Zelo se je predručala Ljubljana oziroma izboljšala. Miklošičeva cesta, po kateri sem jo mahal, je povsem nekaj novega, drži prav od kolodvora pa doli na Marijin trg in kako lepo je urejena. Prav po velikomestno, kar se prav spodobi za prestolico Slovenije.

Prišel sem mimo justične palače. Tu sem bil leta 1914 obsojen na 14 dni strogega zapora, ker sem jo 1912 brez dovoljenja oziroma brez potnega lista potegnil v Ameriko. Ko sem se spomladi 1914 vrnil iz Amerike, sem imel potem opravka s sodnijo in tedanjí sodnik Fran Milčinski, znani slovenski pisatelj, me je obsodil v imenu njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa I. za 14 dni v špekhamro, katere kazni pa nisem nikoli prestal. Po obsodbi sem moral na vojaški nabor in ko sem bil potrjen, pa naravnost k vojakom. Ker sem bil obsojen v civilu, je pozivnica za v špekhamro romala na Prevale in po dolgih ovinkih je priromala v šentpetersko vojašnico. Tam se jim pa tudi ni nič mudilo, da me pošljejo v "tuknjo" in tako je nastal bojni ples. Pa je prišlo naznanilo, da se me oprošča vsake kazni. Tako sem se umaknil špekhamri, pretolkel vojno in jo primahal iz ruskega ujetništva, odslužil vojake še v Jugoslaviji ter se bojeval za Jugoslavijo še na Koroškem.

(Dalje sledi)

Če verjamele al' pa ne

Mala Tončka se hudo pritožila pri atnu nad krivico, ki se ji godi v tej hiši. "Le pomisli, ata, če jaz grizem nohte, me mama ošteje, pa še kako bunko mi da. Če pa mali bratec vtakne vso nogo v usta, pa mamica pravi, da je to nekaj tako fletkanega in strkanega. Kaj je to pravica?"

Železna cesta

ROMAN

Neale je molčal. Če bi bil rekel še besedico, bi bil izdal prijatelju svojo misel.

Ko sta z Larryjem odhajala iz hotela, je bilo solnce že visoko na nebu. Nealu je bilo, kakor da čuti v jutranjem zraku nekaj globlje, ne samo solnčne svetlobe. Ob pogledu na Campbella, ki je čakal na tistem vogalu ulice, prav tam, kjer sta ga bila srečala prejšnji dan, je jela kri v Nealovih žilah hitreje utripati.

Campbell se jima je svetlo nasmešnil v pozdrav. "Evo me spet," je dejal.

"Vidim," je prisiljeno rekel Neale.

"Sporočilo imam za vas od vodje."

Larry se je primaknil bliže, vlekó se za pas, kakor je bila njegova navada, in oči so se mu zasvetile.

"Pravi, da zahteva od vas — kot osebno uslugo — da ga posetite," je nadaljeval Campbell. Neale je zardel. "General Lodge!" Rahla toplota se mu je razlila po žilah.

"Da. Ali pojdete z menoj?"

"Hm—zdi se, da ni moči drugače," je odvrnil Neale. Ni mu bilo, kakor da se je odločil. Saj s tem še ni bilo rečeno, da se mora vrniti na prejšnje delo. A tedaj mu je položil cowboy roko na rame. Toliko da ni omahnil pod njeno težo. Larry je kar zijal.

"Stopita noter in zajtrkujta. Naročita tudi zame. Vrnem se takoj."

"Podvizati se moramo," je odvrnil Campbell. Komaj pol ure nam ostane, da se najemo in ujamemo delavski vlak."

Larry se je vrnil v hotel, med tem ko je Campbell odvel zmedenega Neala v restavrant in naročil zajtrk. Nealove misli sicer niso bile Bog ve kako omamljene in zmedene, a dejstvo, da je general Lodge osebno poslal pobj, mu vendarle ni dalo miru. Campbell je med tem naglobešno žlobudral o zidovju, nasipih, vodnih soteskah in drugih stvarih, ki jih je Neale poslušal, ne da bi jih bil jasno razumel. Nato se je vrnil Larry, nesóč v roki Nealovo potno torbo, ki jo je postavil predse na klop.

"Mislim, da je najbolje, če jo vzameš kar s seboj," je dejal z zategnjnim glasom.

Neale je čutil, kako ga nekaj nese po neznanu poti.

Poslej niso več dosti govorili. Naglo so pojedli zajtrk in se nato odpravili na postajo. Campbell je zlezal v enega izmed voz delavskega vlaka.

"Peljite se z nama, Larry," je rekel.

Tudi Neale se je pridružil tej prošnj. "Da, pelji se."

"Oh, jaz bi rad, da se uveljavim in da zgrade železnico; oboje pojde hitreje, če mene ne bo tam," je odvrnil Larry. Njegove sinje, svetle oči so se toplo upirale v prijatelja.

"Čez nekaj dni se spet vidi va, Larry," je rekel Neale.

"Ne, ne, dečko, ti ostaneš tam."

"Odložil sem svoj posel in s tem je stvar končana. Lahko da jim priskočim na pomoč — za

dan ali dva — iz uslužnosti do šefa. Toda —" Neale je zmajal z glavo.

"Dečko, če ti je le trohico do mene, se vrneš na delo."

Neale je zamišljeno pomolčal. "Če mi je kaj do tebe? Po zlu pojdeš, Larry, čisto po zlu, če te pustim tukaj samega."

"No, če pa ti ostaneš, pojdeva obadva po zlu," je ostro odvrnil Larry; nekaj se je bilo neopazno izpremenilo v njem. "Meni je usojeno, da me vzame vrag — ako me ni že vzel — a tebe se to ne tiče!"

"V dvoje gre lajlje," je rekel Neale, hoté se pošaliti. Toda poizkus se mu je klavrno izjalovil. Larry ga je navdajal z resno skrbjo.

"Poslušaj, Neale. Če se primeš dela, se boš itak lahko pripeljal k meni, da me posetiš, kadarkoli ti bo drago. Ako pa zamudiš to priliko—"

Larry je obmolknil. Rjavkasta rdečica njegovih lic se je bila umaknila bledici. Neale, ki ga je opazoval, je videl, kako se je cowbojevo grlo trdo napelo in skrčilo.

"Nu?" je naposled kratko vprašal Neale.

Larry je vrgel glavo nazaj. Pravkaršnja čudna, divja napestost ga je bila dozdevno minila.

"Hoj, dečko, kadar se potlej vrneš, izpraznim Beautino plesalnice—samo da te pozabavam."

"Pa če se vrnem in te pretepem na mrtvo ime?"

"Eh, dečko, to bo prebito malo zaleglo," je resnobno odvrnil Larry.

Po teh besedah se je Neale suho poslovil od prijatelja in je stopil v vlak.

Tabor, v katerega je bil vodnik pripeljal Neala, je stal nekoliko v kraj od gradišča, v dolinici, po kateri je tekla reka. Masivne stare kladare se je tiščalo osamljeno, veliko poslopje, nizko in plasko, zgrajeno iz platin in deska; in vse na okoli, čeprav ne preveč na gosto, so se vrstili mnogoštevilni šotori. Vojniki so hodili med njimi; nekaj jih je opravljalo službo, nekaj jih je pohajkovalo brez dela. V ozadju so se vzpenjala pobočja doline v temni zeleni cedrovcev in borovcev.

Med odprtimi vrati poslopja ju je srečal Baxter; pozdrav tega poštenjaka je zmedel Neala tako, da mu je zastala sapa; čista radost mu je izpreletela srce.

"Kaj vraga nameravate?" je vprašal Neale.

"Boss hoče govoriti z vami. Kar noter!" In Baxter ga je porinil čez prag. Prostor je bil velik, poln dima, poln hrupa, poln ljudi, poln miz in papirjev. Piramide pušek so stale pod strelnicami. Nekdo je ogovoril Neala, a ta ni videl, kdo je. Vsi obrazi, kar jih je v naglici zajel s pogledom, so se raztapljali v nekakšni megli; radovednost in zanimanje sta bila zapisana na njih. Nato mu je Baxter položil roko na ramo. Obstal je. Po dolgem času je Neale spet gledal svojemu starešini iz oči v oči. Baxter je nekaj rekel, toda Neale ni razumel njegovih besed.

General Lodge je bil videti starejši, strožji in bolj zagrenel. Vstal je.

"Alo, Neale!" Podal mu je roko in smehljaj mu je blisnil preko mrkega obličja.

"Pojdiva," je rekel vodja in odvel Neala v stransko sobo, ki je imela povsem drugačno lice. Bila je majhen prostor; stene so bile iz težkih brun; tla so bili šele nedavno obložili z novimi deskami; vstavljen so bila nova okna in ves prostor je bil op-

ravljen z indijanskimi preprogami, stoli in zofo.

General Lodge je s strogim, ostrim očesom premeril svojega bivšega pomočnika.

"Na cedilu ste me pustili, Neale, ko ste ostavili svoje mesto. Bili ste mi desna roka. V uri stiske ste šli od mene."

"Tista prekleta komedija s komisijami me je do besnosti utogotila, general," je iz zastajajočim glasom odvrnil Neale. Njegovo ravnanje se mu je zdelo zdaj žalitev, prizadejana sta rešini. "Misel, da so obrekovali in razdejali moje delo, mi je bila neznosna!"

"Vse nič proti temu, kar sem moral jaz prebiti! Vaša dolžnost je bila, da bi bili stisnili zobe in delali dalje. Pet milj iznova zgrajenih — to ni nič, prav nič."

V šefovem neupogljivem glasu in njegovem shujšanem, zamračnem obrazu je Neale čutil in videl sledove težkega bremena; spomnil se je Lincoln in strastno kesanje ga je pograbilo za srce. Le zakaj ni bil ostal zvest temu stanovitnemu možu, ki ga je potreboval!

"A meni se je zdelo tako važno," je zajecjal.

"Zakaj niste mogli gledati na ta pripetljaj enako kakor na vse ostale tehnične zapreke?"

"Zdi se, da je v meni trohica strahopetca."

"Neale," je povzel gen. Lodge, "kaj ste delali med tem?"

Neale je pobesil glavo.

"Klatili ste se po taborih — potepali se iz kraja v kraj — popivali in igrali — kaj?"

"V svojo sramoto moram priznati, sir, da nisem delal zadnje čase ničesar drugega," je odgovoril Neale in pogledal vodji v obraz.

"Sram vas bodi. Mlad človek z vašim razumom, vašim pogumom in vašimi darovi! Ničče, kar je mojih ljudi, ni imel takih možnosti kakor vi. Da ste ostali, bi danes načelovali mojemu inženjerskemu štabu. Baxter je doslužil. Boone je bolan. Henney je moral prevzeti delavnice v Omahi. In vi, ki vas kliče ta bogastvo in slava, zavržete svoje mesto — da greste zapijati in zaigravati svoje življenje po teh prekleth taborih!"

Prezir generala Lodgea je za-

del Neala kakor udarec z bičem.

"Morda vam ni znano, sir: izgubil sem — človeka, ki mi je bil neizmerno drag. Od tistega trenutka mi ni bilo ničesar več mar."

Neale se je obrnil proti oknu; sram ga je bilo solz, ki so mu zalile oči. "Da ni bilo tega, nikoli vas ne bi bil pustil na cedilu."

Vodja je stopil bliže in mu je položil roko na rame. "Verjamem vam, sinko. Morda so bile moje besede pretrde. Pozabiva to." Glas mu je postal mehkejši, pritisk njegove roke na Nealovem ramenu še bolj krepak. "Vprašanje je zdaj, ali se hočete spet vrniti na delo?"

Neale je bilo, kakor da ga je nekaj vzdignilo iz mrkega razpoloženja, v katero ga je bil potegnil spomin. Obrnil se je k starešini in je zagledal v njem drugega človeka. Njegove črte so bile svetle, ustnice so izražale prijazno vnemo in ostre, stroge oči so zrlle mehkeje.

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

ŠPECIALNO ZA BOŽIČNI NAKUP!

SIX-WAY, SIGHT-SAVING REFLEKTOR SVETILKA



prej \$13.95

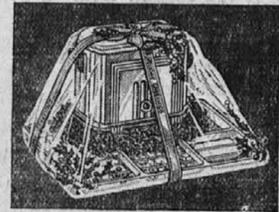
sedaj

\$7.50

Imamo polno zalogo električnih svetilk tudi za namizno.

Krasno darilo ki se ga bo družina radovala. Bron ali ivory ter z zlatom prevlečeno, z svilenim senčnikom.

NAJBOLJ FAMOZEN TOASTER NA SVETU



Popolnoma avtomatičen. Poleg tega, da je čisto zanesljiv in točen, je tudi krasno izdelan. Takole pa deluje: Notri se देने en ali dva kosa kruha, se pritisne na ročko in se kar pozabi na to. Kadar denete dial za lahko ali močnejše opečen kruh, boste dobili kar želite. Kadar je toast opečen, skoči sam ven. Nikdar ni sežgan.

Gdplačila samo 50¢ na teden

SUNBEAM AVTOMATIČNI MIXMASTER

Najboljši mešalec za jedila, kar jih je bilo še narejenih. Dobi se v zeleni, ivory ali beločrni barvi. Ta mešalec za živila je najbolj priljubljen pri ženskah. Je tudi najtrdnjši, prenosljivi mešalec. Ima tako gonilno moč, da se ne ustavi in tudi ne gre počasneje, če postane zmes bolj trda. Kompletno z stiskalcem za sok, 2 krasni skledi. Ta Mixmaster bi bil jako lepo božično darilo za vašo ženo ali mater.

Cena \$23.50

THE WISH OF THOUSANDS OF WOMEN...

"I'd love a ROYAL CLEANER for Christmas!"

Krasen, močan, lahek za obrat

The NEW Streamline ROYAL

NAJFINEJSI ČISTILEC, KI GA ZAMORE DENAR KUPITI

Izbirajte pametno... kupite 11 Royal za božič!

reg. \$59.95 za božič posebno Cena \$39.95

Naznanilo in Zahvala

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest o veliki izgubi naše preljubljene in nikdar pozabljene matere in soproge

LOUISE MANDEL

ROJENA GREGORČIĆ

ki je previdena s svetimi zakramenti v bolnišnici mirno v Gospodu zaspala dne 6. novembra 1937 v starosti 58 let. Doma je bila iz vasi Mirna na Dolenjskem.

K večnemu počitku smo jo položili dne 9. novembra 1937 na Sv. Pavla pokopališče.

V dolžnost si štejemo se iskreno zahvaliti prijateljem in sorodnikom, ki so v njeni bolezn poslali cvetlice ter obiskovali pokojno mater v bolnišnici ali na domu, ter vsem, ki so nam storili kaj dobroga ob času prevelike žalosti. Tako tudi lepa hvala vsem, ki ste jo prišli pokropiti, vsem, ki so pri njej čuli in molili ob krsti ter se udeležili pogreba.

Posebno se prirčno lepo zahvalujemo Rt. Rev. Vitu Hribarju za obiske in tolažbo v njeni bolezn doma kakor tudi v bolnišnici in za podeljene svete zakramente in za spremstvo iz pogrebnega zavoda v cerkev in za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter za ganljiv tolažilni govor v cerkvi.

Ker je tako veliko število sorodnikov, prijateljev in znancev podarilo krasne vence, svete maše in brezplačne avtomobile, nam je nemogoče omeniti imena vseh posamezno, zato naj velja naša najgloblješa zahvala vsem, ki so podarili krasne vence, ki so v zadnji pozdrav okrasili krsto pokojne matere in soproge kakor tudi prirčna hvala vsem za obilne darove za svete maše, ravno tako tudi lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Nadalje se želimo prirčno lepo zahvaliti članicam oltarnega društva od Marije Vnebovzete in podružnice št. 10 Slovenske Ženske Zveze, ki so se udeležile skupne molitve ob krsti in ki so jo spremlile k večnemu počitku. Ravno tako članom društva V Boj št. 53 SNPJ, ki so nosili krsto ter jo spremlili in položili v hladni grob.

Lepa hvala pogrebnemu zavodu Joseph Zele in Sinovi za točno postrežbo in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba, kakor tudi lepa hvala Mrs. Zele za vso prijazno postrežbo.

Tebi, preljubljena draga mati in soproga, pa globoko potrti nad to bridko izgubo želimo, da počivaš v miru v zaslužnem počitku. Od žalosti se nam krči srce, ko obiskujemo grob, kjer počivaš sedaj sama. Večna luč naj Ti sveti in naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

John Mandel, soprog;

Theodore, Christy, Phillip, John, sinovi;

Louise poročena Špehek, Angela poročena Kolman, hčeri;

Dorothy, sinaha; Louis Špehek, Joseph Kolman, zeta.

V Californiji zapušča zalujočo sestro Frances Ripel.

V stari domovini pa sestro Antonijo.

Cleveland, Ohio, 8. decembra 1937.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge. Plačane obresti po 3%. St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670